

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ОТБРАНА

ДОКЛАД

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	853-23-5
Дата	12.03.2018 г.

ОТНОСНО: Актуализирана стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект за решение, № 702-00-48, внесен от Министерски съвет на 11.12.1017 г. 12.26
12/18

На съвместни редовни заседания на Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и използването на специални разузнавателни средства и достъпа до данните по Закона за електронните съобщения, Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред и Комисията по отбрана, проведени на 25 януари 2018 г. и на 07 март 2018 г. беше обсъдена Актуализираната стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект за решение, № 702-00-48, внесен от Министерски съвет на 11.12.1017 г.

На 25 януари 2018 г. присъстваха 20 (двадесет), а на 07 март 2018 г. присъстваха 17 (седемнадесет) народни представители от Комисията по отбрана.

В заседанията взеха участие господин Георги Кръстев, секретар на Съвета по сигурността към Министерския съвет, господин Красимир Ципов, заместник-министър на вътрешните работи, председателите на ДАНС и на ДКСИ, зам.-председателя на ДАР и зам.-директор на Сл. „ВИ“-МО. В заседанието на 25.01.2018 г. взеха участие и господин Илия Налбантов, началник на кабинета на министъра на отбраната и представители на висши учебни заведения и експерти по сигурността.

На заседанието на 25.01.2018 г. проектът за Актуализирана стратегия за национална сигурност на Република България беше представен от господин Георги Кръстев, секретар на Съвета по сигурността към Министерския съвет, който припомни, че проектът за Актуализирана Стратегия за национална сигурност е изготвен в изпълнение Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. (цел 44, мярка 160). Консултативният съвет за национална сигурност на заседание на 30.05.2017 г. също изрази становище относно необходимостта от актуализация и усъвършенстване на Стратегията за национална сигурност в съответствие с променената среда на сигурност

Актуализираната Стратегия е приета от Министерския съвет с решение № 759 от 11.12.2017 г. Внесена е за приемане от Народното събрание на основание чл. 7, ал. 1, т. 2 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност.

Стратегията очертава по-широко разбиране за националната сигурност, като посочва националните интереси, необходимите условия и предпоставки за тяхното реализиране чрез неутрализиране на рисковете и заплахите за страната и нейните граждани. Извежда на предно място сигурността на гражданина, обществените и икономическите аспекти. Разглежда и въпросите, свързани с

отбраната, външната политика, разузнаването, охраната на обществения ред и защитата на законността. Предвидено е стратегията да се изпълнява чрез политики. В актуализираната стратегия се предлага включването на нови политики като кибер сигурността, транспортната сигурност, управлението при кризи, младежта и спорта и защита на националните архиви като част от културно-историческото наследство.

Разделът по отбранителната политика също е актуализиран. Посочени са основни предизвикателства в отбраната и подходи за тяхното преодоляване. Предвидено е поетапно увеличаване на бюджета за отбрана до 2% от БВП на страната. Заложено е реализиране на инвестиционните проекти за придобиване на нови основни бойни платформи и цялостна модернизация на въоръжените сили. Подчертано е значението на създаване на система за прозрачен, ясен подбор и кариерно развитие на военнослужещите и цивилните служители, която да включва и ефективен пакет от мерки за мотивация. Като основен приоритет е определено и изпълнението на приетите от България цели за способностите на НАТО за колективна отбрана и изграждане на отбранителни способности на Европейския съюз.

Актуализираната стратегия ще даде възможност за подобряване на механизма за планиране и изпълнение на политиките за национална сигурност, включително чрез по-ефективно използване на потенциала от членството на България в НАТО и в Европейския съюз.

Бяха изслушани представителите на МВР, МО, разузнавателната общност, висшите учебни заведения и експерти. Беше изразена подкрепа за проекта и беше посочено, че са проведени общо 10 обсъждания в периода 28.09 – 20.10.2017 г. пред експерти, преподаватели, изследователи и студенти в сферата на националната сигурност, както следва: в София (3 обсъждания), Благоевград, Варна, Велико Търново, Видин, Пловдив и Русе. По отношение на отбранителната политика, беше посочено, че в точка 162 е възможно новият текст да доведе до двусмислие по отношение на Конституцията и беше препоръчано да се редактира.

В обсъждането се изказаха народните представители членове на Комисията по отбрана Славчо Велков, Спас Панчев, Петър Витанов, Владимир Тошев, Борис Вангелов.

В заключение председателстващият заседанието подчерта значението на Стратегията за националната сигурност, поради, което е много важно по нея да бъде постигнат консенсус и предложи в кратък срок народните представители да изпратят в писмен вид в съответните комисии писмени предложения за изменение и допълнение на текстовете в проекта на Актуализираната стратегия за национална сигурност. В Комисията постъпиха становища и предложения от народните представители Николай Цонков; Николай Цонков и група народни представители; Славчо Велков; Кольо Милев; Константин Попов; Мустафа Карадайъ и група народни представители.

Постъпилите в Комисията конкретни предложения бяха подложени на гласуване. Комисията по отбрана подкрепи предложения и нова редакция по

съответните текстове в т.т. 14, 18, 29, 30, 41, 52, 77, 87, 93, 119, 128, 156, 162 и 171, както следва:

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

т. 14 - думите „ще създаде условия за защита“ да се заменят с „гарантира защитата“ думите „за постигане“ да се заменят с „постигането“;

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 14:

14. Прилагането на стратегията за национална сигурност ще създаде условия за защита на националните интереси и за постигането на националните цели и приоритети.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „И.2. Национални интереси“, т. 18, думата „единно“ да се замени с „българското“.

Комисията подкрепя предложението

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „III. 1 Външна среда на сигурност“:

в т. 29 думите „радикалния ислям“ да се заменят с „радикални идеологии, основани на исляма“;

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на народния представител Кольо Милев:

В точка 30, Първото изречение да придобие следната редакция:

„Миграцията се превръща в дългосрочен задълбочаващ се проблем, с вероятност ако не се управлява да се превърне в стратегическа заплаха за демократичните общества и икономиките в транзитните и приемащите държави“.

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 30:

„Миграцията се превръща в дългосрочен задълбочаващ се проблем, с риск ако не се управлява да се превърне в стратегическа заплаха за демократичните общества и икономиките в транзитните и приемащите държави“. Ситуацията в Близкия изток, Централна Азия и Африка генерира рискове от повишаване на миграционния натиск, който влияе негативно върху сигурността на държавите в Европа, в т.ч. Република България.

Предложение на народния представител Кольо Милев:

т. 41 В първото изречение думите „държавите членки на ЕС, в САЩ и Канада“ да се заменят с думите „Европа, САЩ, Турция и Евразия“.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

в т. 41, изречение първо, думите „общности в държавите членки на ЕС, в САЩ и Канада" да се заменят с „граждани, както и българските общности извън страната".

Комисията подкрепя предложенията по принцип и предлага следната редакция на първия абзац на т. 41:

41. Българските граждани, както и българските общности извън страната и българските национални малцинства, в страните, в които имат законово признат статут, макар и по съществено различни причини, се нуждаят от по-голямо и адекватно на съвременните реалности внимание от държавата ни. То следва да намери израз в информационен и културен обмен, в специално отношение към родените и възпитаващи се извън територията на страната български граждани, както и към лица от български произход, независимо от това дали придобиват по рождение българско гражданство.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

т. 52, в изречение първо, да отпаднат думите „и в частност корупцията по високите етажи", а в последното изречение, след думите „лицензионни режими" да се добави „излишни контролни функции на административните органи";

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 52:

52. Корупцията и в частност корупцията по високите етажи остава един от основните проблеми на съвременното българско общество. Нейното разпространяване е следствие от непрозрачната промяна на собствеността, неадекватното регулиране на обществените и икономическите отношения, неефективния контрол и пропуските в правораздаването. Корупцията заплашва съществуването и спазването на социалните, правните и моралните норми, засилва потенциала на организираната престъпност, уронва авторитета на властите, отслабва тяхното функциониране и компрометира провежданите реформи. Възможности за корупция създават недостатъците в управлението на държавата и общините, изразяващи се в съзнателно или поради некомпетентност увеличаване и усложняване на разрешителни и лицензионни режими, излишни контролни функции на административните органи, липса на необходимата прозрачност и последователност при възлагане на обществени поръчки и разходване на публичните средства.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „IV.2. Приоритети", т. 77:

след думите „лошо управление" да се добави „на регулациите и излишните процедури по разрешителни и контролни механизми на администрацията";

след думите „нейната ефективност", да се добави „включително оптимизацията на числеността".

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 77:

77. Утвърждаването на върховенството на закона, принципите на доброто управление и противодействието на корупцията имат решаващо значение за политиката за национална сигурност като цяло и по отделните сектори. То ще се реализира чрез:

- постоянно усъвършенстване на нормативната уредба, ограничаваща възможностите за прилагане на корупционни практики и на проявите на лошо управление и намаляваща административната тежест чрез премахването на излишните процедури по разрешителни и контролни механизми;

- повишаване на ефективността, прозрачността и отчетността при функциониране на институциите;

- ясно разпределяне на задълженията и правомощията на политическите и административните равнища в органите на изпълнителната власт;

- повишаване компетентността на държавната администрация и на нейната ефективност;

- развиване способностите на служителите да установяват и противодействат срещу опитите за корумпиране;

- прилагане на съществуващи и разработване на нови форми на контрол спрямо политическите и административните равнища, както от страна на обществени организации, така и от отделни граждани;

- развитие на взаимодействието, партньорството и участието на гражданите и техните организации при провеждането на антикорупционни политики и мерки от страна на изпълнителната власт.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Раздел „IV.3. Секторни политики за сигурност“:

Подраздел „Политики за финансова и икономическа сигурност“:

в т. 87, в изречение второ след думите „пенсионните фондове“ да се постави точка и текстът до края да отпадне.

Да се създаде ново последно изречение:

„Привеждане на регулациите в тези сектори в съответствие с изискванията на нормативните документи на ЕС и недопускане на разширително тълкуване от страна на националните регулатори.“

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 87:

87. Органите за банков и финансов надзор защитават интересите на вложителите, инвеститорите, застрахованите и осигурените лица и насочват усилията си към поддържането на стабилността на финансовата система и финансовите пазари и на доверието в тях. Завършване на реформите и предприетите мерки в резултат от препоръките след проведените преглед на качеството на активите и стрес тест на банките, застрахователите и презастрахователите, и от прегледа на активите на пенсионните фондове.

Привеждане на регулациите в тези сектори в съответствие с изискванията на ЕС.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

в т. 93 след думите „инвестиционна дейност" да се постави запетая и да се добави „премахване на административните пречки пред инвестиционния процес";

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 93:

93. Балансираното икономическо развитие на регионите в Република България се подпомага чрез насърчаване на инвестиционна дейност, облекчаване на административните процедури в инвестиционния процес и реализацията на проекти по програми, финансирани от държавния бюджет и от фондовете на ЕС.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

т. 103, изречение второ, след думите „поставя върху" да се добави „гарантирането на достъпно образование, което да обхваща всички ученици", а след думите „обществено развитие" да се добави „както и професионална реализация";

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 103:

103. Предпоставка за постигане на високо качество на социалната сигурност е модернизиранието на основното, средното и висшето образование чрез стриктно прилагане на националните стандарти както в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, така и във висшите училища. Основен акцент се поставя върху равния достъп до качествено образование и приобщаването на всяко дете и всеки ученик, ограничаване на неграмотността, предотвратяване на ранното отпадане на деца от образователната система, постигане на равнище на функционална грамотност, което ще осигури възможност за личностно и обществено развитие, привличане на млади хора към учителската професия, развитие на материалната база и новите технологии и осигуряване на връзка между нуждите на бизнеса и образованието, изграждане общочовешки ценности и намаляване на агресията. Развитието на висшето образование, изследователската и научната дейност, както и опазването на културно-историческото наследство са основа за предприемане на действия от стратегически характер при планирането и осъществяването на секторни и общи национални политики за развитие на личността и обществото.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Подраздел „Политика за енергийна сигурност",

в т. 111 след думата „енергийна“ да се постави запетая и да се добави „транспортна и телекомуникационна“ инфраструктура;

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на народния представител Славчо Велков:

Изрично да бъде включено положение, че предлаганият документ е в съответствие с Постановление № 181/20.07.2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност, и не е в разрез с Директива 2008/114/ЕО от 8.12.2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита

Комисията подкрепя предложението и предлага следната редакция на т. 119:

119. Република България изпълнява ангажиментите по Директива 2008/114/ЕО от 8.12.2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита, което включва осъществяване на контрол върху достъпа до стратегически обекти и проучване на възможностите за съвместна дейност между публичния и частния сектор, базирани на взаимен интерес и експертни умения на партньорите за гарантиране защитата на обществените интереси и потребности чрез ефективно разпределение на средствата, рисковете и ползите в този процес.

Предложение на народния представител Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Подраздел „Политика за правосъдие и вътрешен ред“,

в т. 128, изречение второ, след думите „системата за управление“ да се добави „премахване на регулациите и административните изисквания, които създават хранителна среда за корупция;“.

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т. 128:

128. Противодействие срещу корупцията се развива чрез съществена модернизация на законодателството и ефективно функциониране на единен антикорупционен орган. Противодействието на корупцията се постига чрез прилагане на комплексни мерки, насочени към развиване на междуинституционалния подход; укрепване на системата за управление; оптимизиране на регулациите и административните изисквания с оглед недопускане на корупционни практики; нормативно осигуряване; административен капацитет; интегрирано управление на информационния ресурс; взаимодействие и международно сътрудничество и оперативно управление. Повишаването на ефективността в работата на органите на местната власт и на местното самоуправление се постига чрез включване на гражданите в процеса на реализиране целите на местното самоуправление. Институциите и неправителствените организации работят за формиране на устойчиви нагласи и активна гражданска позиция в обществото за намаляване

на търпимостта към корупцията чрез използване на възможностите и на образователните политики и информационните кампании.

Предложение на народния представител Кольо Милев:

т. 156 Думата „да изгражда“ да се замени с думите „да развива и усъвършенства“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на народния представител Константин Попов:

С цел хармонизиране с чл. 9 (1) от Конституцията на РБ, второто изречение на параграф 162 да отпадне.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение на народния представител Славчо Велков:

В раздел „Управление при кризи“, т. 167-173, да намери място и националната оповестителна система, особено при кризи вследствие на бедствия, аварии, катастрофи в труднодостъпните райони и при особени метеорологични условия.

Комисията подкрепя предложението и предлага следната редакция на т. 171:

171. Министерският съвет формира политиката и осъществява общото ръководство на дейностите по управление на кризи. Националната политика за управление на кризи се основава на:

- подготовка на страната за отбрана и отбранително мобилизационна подготовка на населението;*
- ефективна предварителна подготовка на обществото за действие при кризи;*
- използване на съвременна и устойчива система за ранно предупреждение, включително и на националната оповестителна система;*
- ефективно междуведомствено сътрудничество и координация;*
- осъществяване на непрекъснат мониторинг на потенциални и развиващи се кризи;*
- постоянно усъвършенстване и хармонизиране на нормативната база, основаващо се на всеобхватния подход с използването на всички налични ресурси на страната на всички нива - съюзно, национално, областно и местно;*
- изграждане на гъвкав механизъм за ускорено развързване на военни способности и експертиза за отговор на криза, в случаите на липса на цивилна алтернатива;*
- поддържане на достатъчен запас от ресурси за осигуряване автономност на обществото по време на кризи;*
- взаимодействие и сътрудничество в областта на управлението на кризи на регионално и международно ниво;*

• наличие на комуникационна стратегия под формата на координирана, навременна, ясна, прозрачна и широко-достъпна информация за случващото се, за предприетите действия, очаквани резултати и последващо развитие.

• насърчаване на използването на застраховането като инструмент за осигуряване на допълнително финансиране с цел по-бързо и ефективно възстановяване след кризи, бедствия и аварии, което ще осигури необходимата адаптивност на системата за национална сигурност.

По обсъждания проект не са разглеждани становища, в които не се съдържат конкретни предложения за изменение или допълнение на текстовете от Актуализираната стратегия за национална сигурност, поради което те не са отразени в настоящия доклад.

Въз основа на проведеното обсъждане и приетите предложения за изменения и допълнения на текстове от проекта на актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България с 13 (тринадесет) гласа „ЗА“, 0 (нула) гласа „ПРОТИВ“ и 4 (четири) гласа „ВЪЗДЪРЖАЛ СЕ“ Комисията по отбрана прие следното

СТАНОВИЩЕ

Предлага на Народното събрание да приеме проект на актуализирана Стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект за решение, № 702-00-48, внесен от Министерски съвет на 11 декември 2017 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА КОМИСИЯТА ПО ОТБРАНА:**

КОНСТАНТИН ПОПОВ